

Regionala bioekonomiska forum och webbenkät hösten 2020–våren 2021

Avslutande webinarium 26.5.2021

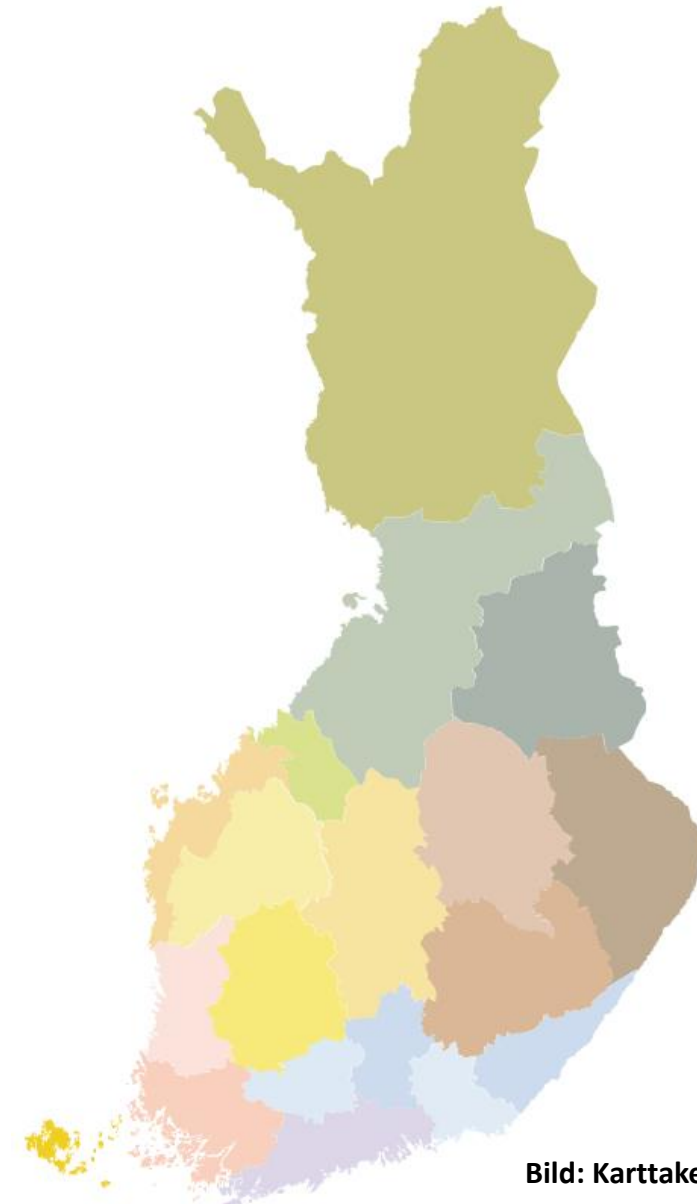
Tarja Ollas, Tapio

marknads- och kommunikationsexpert, chefredaktör för bitalous.fi

TAPIO

Webbinarier för 12 regioner, information genom enkät från övriga

- I samarbete: JSM, ANM och regionala aktörer. Facilitering: Tapio.
- 8 heldagsevenemang som täckte 12 områden:
  - Mellersta Österbotten 30.9
  - Södra Savolax 6.10
  - Norra Karelen 6.11
  - Lappland 10.11
  - Mellersta Finland 17.11
  - Egentliga Finland 1.12
  - Päijänne-Tavastland och Södra Karelen 5.2
- Nyland, Åboland, Åland och Österbotten 12.3
- 168 svar på förhandsuppgifter.
- Motsvarande workshopuppgifter presenterades för andra regioner som en **webbenkät** i mars 2021. Sammanlagt inkom 104 svar. Dessutom anordnade Birkaland ett diskussionsevenemang som motsvarade forumet.

Jord- och skogsbruksministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Bild: Karttakeskus

TAPIO

Kombination sker i regionerna

- Regionerna har betydande kompetenscentrum och sätt att främja helheter som bygger på ett starkt samarbete.
- Kombinationen av olika strategier görs i regionerna.

Regionerna är olika

- Varje region är en egen helhet
- Utdrag om regionernas särdrag; alla regioner har flera:
  - Tjänster för sommarboende - Saimen-regionen
  - Biogasoperatörer - Mellersta Finland och Birkaland
  - Läkemedel och Smart Chemistry Park – Egentliga Finland
  - Spannmålskluster - Päijänne-Tavastland
  - Fisk och vatten – Åland
  - Skog och trä - de flesta regioner, kompetenscentrum i Norra Karelen
  - FUI-verksamhet - Nyland.

Medel för att främja strategiska mål
Åtgärdsbehov

TAPIO

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Det finns behov av mångsidig finansiering**
  - investeringsstöd
  - riskfinansiering (även över sektorsgränser, även från utlandet)
  - offentliga stöd
  - Innovationscheck (Business Finland)
  - utsädesfonder
  - nischfonder
  - projektf finansiering
  - statligt subventionerade lån
  - garantier.

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Teman som finansieras:**
  - FUI-verksamhet
  - systemförändring
  - pilotstudier, demonstrationer
  - hållbar produktion, cirkulär bioekonomi
  - djärva öppningar som känns "futuristiska".

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Finansiering och beskattning, allmänt:**
  - samordning för finansieringen av olika strategier
  - tydligare stödsystem
  - stöd för konsumenterna, t.ex. gasbilar
- främjande genom skatter av produkter inom bioekonomi i förhållande till fossila produkter
  - "förorenaren betalar".

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- lagar och förordningar för att stödja cirkulär bioekonomi i stället för den nuvarande linjära ekonomiska modellen
- offentlig upphandling ett bra sätt
- planläggning inverkar.

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Samarbete och nätverk betonades:**
  - **över kommungränserna**
    - regionens attraktionskraft på arbetsmarknaden
    - t.ex. samarbete i Insjöfinland
  - **internationellt:** EU, Norden, Ryssland, den gröna zonen i Fennoskandia
  - **mellan näringsgrenar**(t.ex. turism + livsmedelsekonomi)
  - **över språkgränserna:** information och resultat förmedlas och kombineras på båda de inhemska språken
  - samarbete mellan företag, forskningsinstitut och läroanstalter
  - företagskuvöser och företagsacceleratorer
  - FUI-samarbete med regioner som inte har ett starkt eget medborgare och bysamhällen med i verksamheten.

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Några exempel på samarbete och nätverk:**
  - BioPaavo-företagsaccelerator
  - Biodalen (forskning, utbildning, företag)
  - Business Joensuu, stöd för nätverk
  - Smart Chemistry Park
  - Spannmålskluster
  - Saimaa Geo Park

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Företagande:**

- annan affärsverksamhet kan skapas runt ankaraktören i området som inspirerar små och medelstora företag
- minska företagarnas risker
- internationella studenter med i startup-verksamhet
- möjliggöra industriella och agroekologiska symbioser
- stöd för utvecklingen av spin-offs
- uppmuntrande (icke hindrande) tillståndsprocesser
- sparringkonceptet Kasvu open används.

Konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och ny affärsverksamhet i bioekonomi

- **Förutsägbarhet och stabilitet:**
  - långsiktig förutsägbarhet för investeringar

Hållbarheten stärks

- tydliga hållbarhetskriterier, inte så stränga att de hindrar utvecklingen av bioekonomin
- ansvarsindikatorer och -rapportering införs
- fler certifikat
- FN:s indikatorer för hållbar utveckling införs
- agerande på fält och i skogar på ett klimathållbart sätt
- stöd till jordbrukare, inte skuldbelägga
- försörjningstryggheten säkerställs
- verksamheten i åtagandet Sitoumus2050 utnyttjas mer
- verksamheten HINKU-kommun fortsätter.

Kompetensen förstärks

- **Bioekonomiteman:** bearbetning av torvmark, kolbindning, träbyggande, design av träprodukter, bioteknik, naturturism, green care, skogsmaskintransport, lantbrukarutbildning, råvaruforskning, bioekonomi som helhet.
- **Gränssnittsteman:** digitalisering, utbildning i innovation och företagande, resultatstyrning, ansökan om EU-finansiering, marknadsföring och kommunikation, systemtänkande och övergripande analyser.

Kompetensen förstärks

- **Framsyn:** framsyn -> färdplaner -> fokus på examina och utbildningsprogram -> även inläring genom jobbet och kamratutbildning
- **Alla studienivåer:** grundutbildning, yrkesutbildning, DI-utbildning och annan högre utbildning)
- **Jämnt över hela landet.**

Kompetensen förstärks

- **Verksamhetsätt:**
  - stadigvarande kompetens säkras genom *långsiktiga* projekt
  - läromedel produceras och uppdaterade lärmiljöer används
  - forsknings- och utvecklingsmiljöer och laborieverksamhet utvecklas
  - snabba specialistutbildningar
  - forskare i arbetsrotation
  - sakkunskap även för konsumenter
  - mentorprogram där ungdomar skulle vara mentorer för experter som har varit ute på fältet länge.

UNIORI

Lappeenranta Junior University

Kompetensen förstärks

- **Exempel:**

- Villmanstrand Uniori, dvs. Junior University för alla skolbarn i staden
- Karleby KIP Academy för utveckling av arbetslivet
- Modellen kunskap i cirkulation för ungdomar mellan utbildningsstadier (P-K och E-K)
- Projektet Lapin Polku - kompetens för arbetslivet
- HAMK är en del av RUN-EU-universitetet, som kommer att innefatta det europeiska Innovation Hub.

Tieto kierto -malli

Eliväikänen oppiminen

Jatkuva oppiminen

70-20-10

KOKKOLA
INDUSTRIAL PARK

**KIP ACADEMY – DIN PARTNER I UTVECKLINGEN
AV ARBETSLIVET**

TAPIO

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Hållbarhet är viktigt:**
  - hållbarhetsbedömning
  - övergripande hållbarhet, ekologisk, ekonomisk
  - användning överstiger inte återhämtningen.

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Mervärde produceras:**
  - regionerna vill inte endast producera biomassa och dess sidoströmmar, utan även bearbeta
  - hög förädlingsgrad i Finland.

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Olika biomassor:**
  - rivningsavfall
  - bioavfall
  - sidoströmmar från fälten
  - råvaror från biogas och rötrester från produktionen
  - ersättare för torv
  - bladvass, alger, sjöbiomassa
  - sjöfisk, fisk av sekundär betydelse
  - vild mat.

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Mer biomassa:**

- mer trä genom bra skogsbruk och import
- inget slöseri som energi
- snabbväxande biomassa i bruk
- impediment för produktion
- det finns mycket mark under träden (naturväxter)
- lagring av biobaserad koldioxid.

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Leveranssäkerhet:**

- garanterad försörjningsberedskap
- "inte alla ägg i en korg"
- skördesäsonger som en utmaning
- årstidsbundet (dåligt väglag)
- nödvändig anpassning till klimatförändringar
- marknadsinformation av högre kvalitet
- avstå från torven på ett kontrollerat sätt.

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Effekt med digitalisering och infrastruktur:**
  - datakommunikation
  - plattformsekonomi
  - alla frågor på kartan
  - analyser av positionsdata
  - biomassabanker och handelsplatser; Bioatlas, Metsään.fi, sivuvirtaporssi.fi.

Tillgänglighet och hållbarhet för **biomassa**

- **Logistik och transport i ordning:**
  - underhåll av vägar och järnvägar, baninfrastruktur, djupleder
  - granskning av träflöden som helhet
  - terminaler, laststationer och lager över hela landet
  - fungerande logistikkedjor
  - koldioxidsnål logistik genom digitalisering
  - kvalitetssortering av massor
  - insamling av små partier
  - enkel återvinning för stora och små aktörer.

Åtgärder

- införande av en modell för kontinuerlig framsyn (verksamhetsmiljö, värden)
- i målet om koldioxidneutralitet måste cirkulationen av biobaserat kol särskiljas från den fossila.

Åtgärder

- **Utnyttjande av Åland:**
  - lämpligt referensområde för undersökningar
  - genom självstyre möjligt att göra egna styrinstrument för att underlätta pilotprojekt

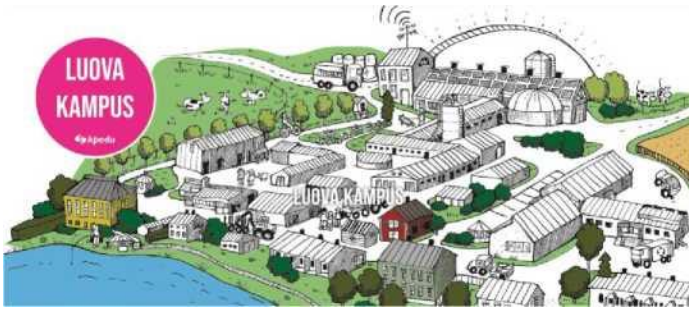
Åtgärder

- **Andra strategier och program utnyttjas:**
  - Strategier för cirkulär ekonomi och bioekonomi uppdateras härnäst tillsammans
  - Cirkulär ekonomi: avfallsstatus tas bort från vissa material och sidoströmmar
  - Implementering av EU:s Green Deal
  - Nationellt program för biologisk mångfald (1. Birkaland)
  - Implementering av skogsstrategi och regionala skogsprogram, strategiskt stöd och resurser för export av skogsexpertis och skogsteknik
  - (ny?) de blå sjöarnas strategi
  - Landsbygdsprogrammet
  - Klimat- och energipolitik, näringsgrenarnas färdplaner för låg koldioxidsnålhet
  - Strategi för biologisk mångfald.
- **Övergripande färdplaner skapas:**
- Se t.ex. www.pirkabio.fi

Smakbitar på tillväxtpotentialen för
förädlingsvärdet

TAPIO

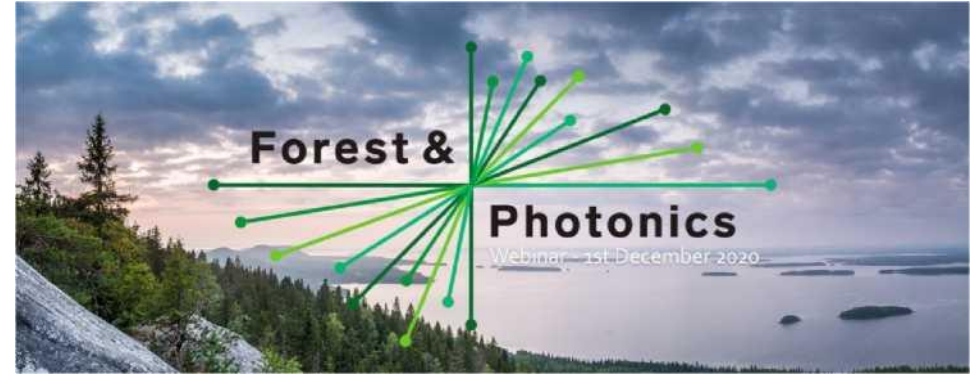
inlärnings- och
utvecklingsmiljö för
husdjursproduktion

Ursprungs- och kvalitetsmärkning D.O. Saimen

virusforskning och produktutveckling

möjligheter för fotonik

förädlad cellulosa och lignin

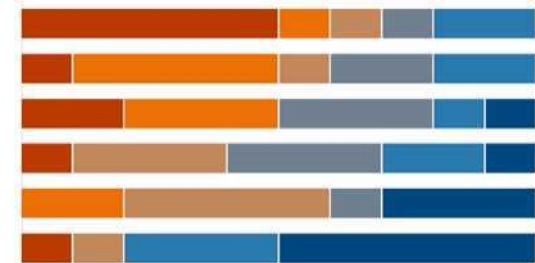
Bioekonomi och begränsning av klimatförändringar

Resultat av förhandsuppgift

TAPIO

Metoder i en förnybar bioekonomi att minska klimatförändringarna och öka hållbar tillväxt - exempel i prioritetsordning

1. Konkurrenskraften i biobaserade lösningar stärks jämfört med fossilbaserade lösningar genom politiska metoder
2. Förbättrad materialeffektivitet och energiförbrukning i produktionen
3. Klimatvänliga produkter och tjänster görs så bra att de klarar sig på marknaden även utan ett klimatperspektiv
4. Kolsänkorna förstärks och utsläppen minimeras inom jord- och skogsbruket
5. Cirkulationen för sidoströmmarna av material och produktion förstärks
6. Koldioxidläckage kan förhindras – produktionen förflyttas inte till mer skadliga platser, t.ex. på grund av priset

Den nationella bioekonomipanelens strategiworkshoppar

- Grunderna i bioekonomistrategin diskuterades också i bioekonomipanelens workshop 4.
- Perspektiv på klimatfärdplaner och övergripande teman i 12 näringsgrenar
  - transport och logistik, ekologisk hållbarhet, arbete och anställda, rättvis omställning, FUI, utveckling och säkerställande av kompetens, konsumtion/marknader och internationalisering.
- Resultaten låg i stort sett i linje med de regionala forumen.
- Alla resultat av grupparbetena finns i tjänsten biotalous.fi på sidorna för uppdatering av strategin.
- Sammanfattande rapport: <https://www.biotalous.fi/wp-content/uploads/2021/03/Biotalouspaneelin-strategiatyopajat-yhteenveto.pdf>

Tack!

Allt material från bioekonomiforum och information om uppdatering av strategin på webbplatsen Biotalous.fi.

<https://bioekonomi.fi/finland-utvecklar/uppdateringen-av-den-nationella-bioekonomistrategi-2020-2021/>

TAPIO